

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 2T/8/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5713010320
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miroslav Mazúch
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2015:5713010320.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Martin v senáte zloženom z jeho predsedu Mgr. Miroslava Mazúcha a prísediacich Boženy Donovalovej a Márie Huťkovej na hlavnom pojednávaní konanom 10. 03. 2015 takto

rozhodol:

Obžalovaný
ml. P. K., nar. XX. XX. XXXX F. L., trvale bytom L., E.. M. Č.,
XXX/XX, t. č. bez zamestnania,

uznáva sa za vinného, že

v presne nezistený deň, začiatkom mesiaca jún 2011, v popoludňajších hodinách v Martine, na sídlisku Ľadoveň, na starom cintoríne za domovom dôchodcov, maloletý R. B., nar. XX. XX. XXXX zvalil na zem maloletú C. F., nar. XX. XX. XXXX, obžalovaný ml. P. K. jej chytil nohy a napriek tomu, že kopala a kričala jej maloletý R. B. chytil ústa a držal ju za ramená, pričom jej obžalovaný ml. P. K. dával dole nohavice, následne sa vymenili, obžalovaný ml. P. K. jej držal ramená zozadu, maloletý R. B. si jej sadol na nohy, dával jej dole gaťky, poškodená sa tomu bránila kopaním a krikom, ale obžalovaný ml. P. K. jej chytil ústa a maloletý R. B. jej pri tom dával prsty ruky do pošvy, následne sa vymenili a obžalovaný ml. P. K. sediac jej na nohách jej taktiež dával prsty ruky do jej pošvy, potom sa postavil, maloletý R. B., nar. XX. XX. XXXX ju stále držal zozadu za ramená, napriek tomu, že maloletá kričala a kopala si obžalovaný ml. P. K. stojac dole nohavice až na členky, dal si dole slipy a vošiel do pošvy maloletej C. F. pohlavným údom a vykonával s ňou súlož až do času, keď mu L. R. B. povedal, aby už prestal, poškodená pri tom plakala a obžalovaný ml. P. K. a aj maloletý R. B. vedeli o tom, že C. F. nemá ešte 15 rokov, pričom podľa znaleckého posudku č. 37/2012 z 29. 06. 2012 a výpovede znalkyne Mgr. Slávky Jašekovej z 10. 12. 2014 z odboru psychológia, odvetvie klinická psychológia detí a klinická psychológia dospelých, maloletá poškodená C. F., nar. XX. XX. XXXX utrpela psychickú traumatizáciu formou negatívneho reaktívneho stavu s pocitmi hanby, viny, poníženia, sklamania, menejcennosti, uzatvárania sa do seba do sociálnej izolácie s autoakuzáčnymi prejavmi a sebadeštruktívnymi tendenciami v správaní,

t e d a

- násilím donútil iného k iným sexuálnym praktikám a čin spáchal na chránenej osobe - dieťaťi,
- násilím donútil ženu k súložu a čin spáchal na chránenej osobe - dieťaťi,

č í m s p á c h a l

- zločin sexuálneho násillia podľa § 200 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák., za použitia § 139 ods. 1 písm. a/ Tr. zák.,
- zločin znásillnenia podľa § 199 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák., za použitia § 139 ods. 1 písm. a/ Tr. zák.,

z a t o s a o d s u d z u j e

Podľa § 199 ods. 2, § 37 písm. h/, § 38 ods. 4, § 41 ods. 1, § 117 ods. 1 Tr. zák. na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 3 /tri/ roky.

Podľa § 51 ods. 1 Tr. zák. výkon trestu odňatia slobody obžalovanému mladistvému podmienčne odkladá a zároveň obžalovanému mladistvému ukladá probačný dohľad nad jeho správaním v skúšobnej dobe.

Podľa § 119 ods. 1 Tr. zák. pri povolení podmienčného odkladu výkonu trestu odňatia slobody určuje skúšobnú dobu vo výmere 2 /dva/ roky.

Podľa § 51 ods. 2, ods. 4 písm. a/ Tr. zák. obžalovanému mladistvému ukladá povinnosť spočívajúcu v príkaze nepriblížiť sa k poškodenej C. F., nar. XX. XX. XXXX F. L., trvale bytom L., L. T. Č.. X/XX na vzdialenosť menšiu ako 5 metrov a nezdržiavať sa v blízkosti obydľia poškodenej.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. obžalovanému ukladá, aby poškodenej C. F., nar. XX. XX. XXXX F. L., trvale bytom L., L. T. Č.. X/XX v zastúpení zákonnými zástupcami Y. F., nar. XX. XX. XXXX F. Č., trvale bytom L., L. T. Č.. X/XX a L. F. F., rod. R., nar. XX. XX. XXXX F. Q., trvale bytom L., E.. J.. P. Č.. XXXX/XX nahradil škodu vo výške 3 170,- € (slovom tritisícstosedemdesiat Eur).

Podľa § 288 ods. 2 Tr. por. poškodenú C. F., nar. XX. XX. XXXX F. L., trvale bytom L., L. T. Č.. X/XX v zastúpení zákonnými zástupcami Y. F., nar. XX. XX. XXXX F. Č., trvale bytom L., L. T. Č.. X/XX a L. F. F., D.. R., nar. XX. XX. XXXX F. Q., trvale bytom L., E.. J.. P. Č.. XXXX/XX so zvyškom nároku na náhradu škody odkazuje na občianske súdne konanie.

o d ô v o d n e n i e :

Prokurátor Okresnej prokuratúry Martin podal 18. 01. 2013 obžalobu na ml. P. K. pre skutok právne posúdený ako zločin znásilnenia podľa § 199 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák. na tom skutkovom základe, že v presne nezistený deň, začiatkom mesiaca jún 2011, v popoludňajších hodinách v Martine, na sídlisku Ľadoveň, na starom cintoríne za domovom dôchodcov, spoločne s maloletým R. B., nar. XX. XX. XXXX zvalili na zem maloletú C. F., nar. XX. XX. XXXX, ktorú obaja poznali, po vynútených nekoitálnych činnostiach, pri ktorých sa obžalovaný ako aj maloletý R. B. vystriedali, a ktorým sa maloletá aktívne bránila kopaním a krikom, obaja jej striedavo držali ústa, mal. R. B. jej na to vyzliekol nohavičky, obžalovaný si jej sadol na členky, strkal jej prsty do pošvy, rozopol si nohavice a vykonal s maloletou súlož, od konania upustil až po výzve maloletého R. B..

Okresný súd Martin rozsudkom z 28. 11. 2013 č. k. 2T/8/2013 - 176 uznal obžalovaného ml. P. K. vinným v bode 1/ pre zločin sexuálneho násillia podľa § 200 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák. za použitia § 139 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. a v bode 2/ pre zločin znásilnenia podľa § 199 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák. za použitia § 139 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. Podľa § 199 ods. 2, § 37 písm. h/, § 38 ods. 4, § 41 ods. 2, § 117 ods. 1, 2 Tr. zák. mu uložil úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 2 roky a podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. obžalovaného na výkon uloženého trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trest s minimálnym stupňom strázenia. Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. obžalovanému uložil, aby poškodenej C. F. zastúpenej zákonnými zástupcami nahradil škodu vo výške 3377,- € a so zvyškom nároku na náhradu škody ju odkázal na občianske súdne konanie.

Krajský súd v Žiline rozsudkom z 03. 04. 2014, sp. zn. 3To/31/2014 podľa § 321 ods. 1 písm. a/, c/ Tr. por. zrušil napadnutý prvostupňový rozsudok a vec vrátil okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol. Krajský súd v odôvodnení svojho uznesenia uviedol, že prečítanie zápisnice o výpovedi maloletej poškodenej C. F. je zákonné s poukazom na ustanovenie § 135 Tr. por. Keďže však obžalovaný spáchanie skutku popiera vzhľadom na obsah výpovedí svedkov R. B., U. U., M. R., podľa ktorých možno posúdiť vierohodnosť výpovedí obžalovaného, nepostačuje len prečítanie ich výpovedí z prípravného konania, ale je potrebné aby títo svedkovia boli na hlavnom pojednávaní osobne vypočutí, najmä keď svedkovia R. B. a U. U. sa v kritickom čase nachádzali na mieste činu. Vzhľadom na výšku škody uplatnenej v trestnom konaní bude potrebné osobne vypočuť aj svedkyňu Y. F., matku maloletej poškodenej. V súvislosti s uplatňovaným nárokom na náhradu škody je potrebné vypočuť aj znalkyňu Mgr. Slávkú Jašekovú po jej oboznámení sa s výpoveďou svedkyne Y. F. a listinnými dôkazmi. Konanie obžalovaného po prípadnom uznaní viny bude potrebné kvalifikovať ako dva trestné činy spáchané

jedným skutkom. Krajský súd však tiež uviedol, že pokiaľ ide o návrh obžalovaného, aby krajský súd po zrušení napadnutého rozsudku rozhodol o jeho oslobodení spod obžaloby, tento nepovažuje krajský súd za opodstatnený, nakoľko v tomto štádiu konania nie sú splnené zákonné podmienky pre oslobodenie obžalovaného spod obžaloby. Následne prvostupňový súd doplnil dokazovanie v intenciách rozhodnutia Krajského súdu v Žiline.

Súd na hlavnom pojednávaní vykonal dokazovanie výsluchom obžalovaného ml. P. K., so súhlasom prokurátora i obžalovaného, aj s poukazom na ust. § 135 Tr. por. prečítal výpovede svedkyne poškodenej C. F., výsluchom svedkov L. F. F., Y. F., M. N., R. B., B. B., U. U., M. R., znalkyne Mgr. Slávky Jašekovej z odboru psychológie - klinická psychológia detí, prečítal znalecký posudok z odvetvia psychiatrie a sexuológie, ďalší znalecký posudok z odvetvia klinická psychológia detí, klinická psychológia dospelých, odborné vyjadrenie MUDr. Eriky Fedákovej, zvukové záznamy, listinné dôkazy najmä správy detského psychiatra a správu o ambulantnom gynekologickom vyšetrení, odpis z registra priestupkov a odpis z registra trestov.

Obžalovaný ml. P. K. vyhlásil, že je nevinný zo skutku uvedeného v obžalobe. Zákonný zástupca poškodenej L. F. trval na uplatnenom nároku na náhradu škody voči obžalovanému z prípravného konania a navrhol, aby súd uložil povinnosť obžalovanému nahradiť škodu vo výške 16. 600 €.

Obžalovaný na hlavnom pojednávaní vypovedal, že poškodenú maloletú C. F. ani veľmi nepozná. Pozná R. B., U. U., ale v súčasnosti sa s nimi nestretáva. M. R. je nejaké dievča zo Záturčia. Obžalovaný ďalej vypovedal, že je nevinný, vôbec jej nič neurobil. V jeho prítomnosti jej nič neurobili ani U. a B.. Na otázky prokurátora vypovedal, že sa v ten deň stretol s R. B., U. U. a s jedným dievčaťom, ktoré dovtedy vôbec nepoznal, asi C.. Prechádzali sa, potom sedeli na múriku na plote cintorína. Boli tam asi 10-15 minút, prvý odišiel U., potom on a hneď za ním aj B., ktorý mu potom hovoril, že to dievča bol niekde odprevadiť. S U. sa iba rozprávali. Dievča bolo také tiché, nekomunikatívne, pôsobilo na neho divným dojmom. Komunikoval s ňou najviac R. B.. Medzi osobami, ktoré tam boli nedošlo k žiadnemu fyzickému kontaktu ani násilnému konaniu. Na otázky obhajkyne vypovedal, že poškodená vyzerala mlado, ale keďže ju nepoznal, nemal vedomosť o jej veku. K svojej osobe povedal, že nemá iné trestné stíhania. Dostal pokutu za priestupok, lebo poškodil nejakú vec v škole. V škole síce vynechával hodiny, ale určite nikoho neznásilňoval. Školu nedokončil, pretože ho vylúčili zo štúdia. V škole mal niekedy drzé a arogantné správanie. Neskôr pracoval vo firme A. C., ale vyhodili ho kvôli tomu, že musel chodiť kvôli C. F. na políciu. Prokurátorka na hlavnom pojednávaní navrhla postupom podľa § 258 ods. 4 Tr. por. prečítať zápisnicu o skoršej výpovedi obžalovaného z 9.8.2012, pretože boli podstatné rozpory medzi skoršou výpoveďou obžalovaného a výpoveďou na hlavnom pojednávaní. Obžalovaný 09. 08. 2012 vypovedal, že prechádzali náhodou okolo cintorína na Ľadovni a vtedy B. C. zhodil na zem a snažil sa jej vyzliecť gate. S U. stáli ďalej od nich. U. potom išiel preč. Zostal ešte chvíľku na mieste a išiel do posilňovne. Videl ako R. B. sa snaží vyzliecť C., ktorá sa bránila, gate. Po chvíľke sa mu to podarilo. R. B.Á. pochválil C. nohavičky a potom odišiel. R. hovoril nech ju nechá tak. Nedošlo však k žiadnemu znásilneniu. R. mu potom povedal, že poškodenej videl len nohavičky, bol z toho nadšený. Obžalovaný ďalej vypovedal, že sa toho dievčaťa ani nedotkol a poriadne ju nepozná. Na otázky prokurátorky, spojené s príčinami vzniknutých rozporov medzi prečítanou výpoveďou a výpoveďou na hlavnom pojednávaní obžalovaný vypovedal, že na polícii povedal, že B. C. z ničoho nič zhodil na zem a snažil sa jej vyzliecť gate preto, lebo na polícii mal vedomosť o tom, že B. vypovedal „hlúposť.“ Hovoril to aj preto, lebo mal vedomosť, že R. B. si na neho niečo vymyslel a preto on zase vypovedal na neho. Zopakoval, že pravdivé skutočnosti sú tie, ktoré uvádzal pred súdom.

Súd vyhodnotil výpovede obžalovaného ako nedôveryhodné, pretože medzi údajmi uvádzanými obžalovaným na hlavnom pojednávaní a v prípravnom konaní boli podstatné rozpory. Obžalovaný sa môže v konaní obhajovať spôsobom, ktorý považuje pre seba za najvhodnejší, teda môže vypovedať (aj klamať) alebo nevypovedať, prípadne zahmlievať skutočné dôvody konania. V prípade, že však v priebehu trestného konania vypovedá rozporne, tieto rozpory spôsobujú, že súd hodnotí výpoveď obžalovaného ako nedôveryhodnú.

Svedkyňa poškodená maloletá C. F. v zápisniciach o výpovediach, ktoré boli na hlavnom pojednávaní so súhlasom obžalovaného, prokurátorky aj s poukazom na § 135 Tr. por. prečítané za účasti psychologičky Mgr. Slávky Jašekovej, ktorá vo veci vypracovala aj znalecký posudok vypovedala, že začiatkom júna 2011 sa mala stretnúť pred bytovým domom s R. B., U. U. a P. K.. Všetci štyria sa stretli okolo 15-tej až

16-tej hodiny. Nieкто z nich dostal nápad, že sa pôjdu pozrieť na cintorín, kde zostali M. nohavičky, ktorá mala asi týždeň predtým incident s L. W. a R. B.. Keď prišli na cintorín, tak U. povedal, že sa musí ísť vycikať a P. išiel s ním. R. B. sa na ňu tak divne pozrel, preto začala cúvať. R. ju chytil za ruky v oblasti ramien a nechcel ju pustiť. U. so P. práve prichádzali späť. R. ju potom dal na zem, ťahal ju dozadu a položil na chrbát. U. odišiel. Vedel, čo jej idú urobiť, pretože sa smial a pri odchode nič nepovedal. P. K. jej začal dávať dole gate, R. jej držal ústa, aby nekričala, pretože začala kričať a kopať P. K.. Potom si P. sadol na jej nohy, na kolená, R. bol vzadu a držal ju za ramená, niekedy ju chytil aj za ústa, aby nekričala. Kopať sa jej veľmi nedalo, lebo na nej sedel P.. Ten jej rozopol gate a dával jej ich dole. R. jej chválil nohavičky, že si ich zoberie. P. jej dal dole rifle až ku členkom, potom sa vymenili. P. jej stále držal nohy a R. ramená, rýchlo sa vymenili, R. si jej sadol na nohy a P. ju potom držal zozadu za ramená. R. jej dal dole nohavičky a dával jej prsty do vagíny. Kričala, ale P. jej chytil ústa, aby nekričala. Chcela aj kopať ale nekopala, pretože bola slabá. R. B. jej to robil iba chvíľu rukou, potom sa zase vymenili. P. K. ju začal prstovať a R. ju zase držal vzadu. P. si potom rozopol gate, nedal si ich úplne dole, ale niekde na kolená a potom začal robiť to, čo sa nerobí. P. vnikol do jej ženského orgánu pohlavným údom. Bolelo ju to, pretože nikdy predtým to nerobila. Zase kričala aj kopala, lebo ju všetko bolelo. R. sa len pozeral, potom P. povedal, že už stačí. Ten na R. pozrel, či to myslí vážne. P. potom povedal, že dobre a začal sa obliekať. Následne ju pustil aj R. B., postavili sa vedľa nej. Sedela a plakala. Obliekla sa, bola celá od trávy. P. K. povedal, že musí ísť preč a R. B. ju bol odprevadiť na zástavku. Po ceste sa s R. B. nerozprávala o tom, čo sa stalo. Potom išla domov. Na druhý deň povedala, čo sa stalo M. R. a M. N.. R. jej povedala, že už to vie, lebo deň predtým jej volal R. B. a smial sa pri tom. Rodičom nepovedala čo sa stalo, len mame bolo divné, že bola celá od trávy. Povedala jej, že spadla na kopy, kde kosili trávu. R. B. a P. K. vedeli o tom, koľko má rokov od nej. Keď boli prvýkrát vonku, tak sa jej R. pýtal na vek. Bolo to asi mesiac pred touto udalosťou, vtedy mala 13 rokov. P. K. tiež vedel koľko má rokov, pretože sa jej na to pýtal. Na polícii sa začalo všetko vyšetrovať preto, lebo R. mala niečo podobné s L. W. a R. B.. Pred vyšetrovatelkou ju R. spomenula. Od októbra 2011 začala chodiť ku psychologičke, mala depresie, stále plakávala, rozmýšľala neustále, že prečo sa to stalo práve jej. Vyčítala si, že tam s nimi išla. Bola nahnevaná, smutná a cítila sa sama. Na otázky psychologičky vypovedala, že keď sa R. B. na ňu tak divne pozrel cítila sa zle a nadobudla dojem, že sa z toho už nebude dať vycúvať. Myslela si, že pri najhoršom sa jej stane to čo M., mala strach. Mala chuť utekať, kričať a strašne ich biť. Utekať však nemohla, lebo ju R. B. držal aj napriek tomu, že im hovorila, že nech to nerobia. Bolo trápne, že R. B. išiel s ňou na zástavku. Nevyzerala najlepšie, bola celá od trávy a určite bola aj rozmazaná. Keď prišla domov ihneď išla na toaletu, potom chcela ísť do kúpeľne zmyť zo seba všetko. Mama ju zastavila a pýtala sa, prečo je na toalete toľko trávy. Trávu mala aj na tele. Povedala jej, že spadla do kopy trávy a potom sa išla osprchovať. Snažila sa však tváriť normálne, mame nič nepovedala. Nemohla v ten večer zaspať. Keď chalani spomenuli tie nohavičky, nakoniec s nimi išla, pretože nechcela byť trápna, že tam nepôjde. Svedkyňa pri ďalšom výsluchu 13. 08. 2012 aj v prítomnosti pracovníčky Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Martin Mgr. Natálie Vaňovej vypovedala v podstate zhodne. Opätovne vypovedala, že ju P. „prstoval“, neskôr si dal dolu gate a namiesto prstov jej dal do vagíny penis, všetko ju bolelo, chcela kričať, ale R. jej držal ústa. Robil na nej pohyby až dovtedy kým mu R. povedal, že už stačí. Potom plakala. Navyiac dodala, že chodí aj ku psychiatrovi, pretože sa začala rezať na ruke. Zopakovala, že obžalovaný aj R. B. vedeli koľko má rokov, pretože im to sama povedala.

Svedkyňa poškodená C. F. vypovedala v priebehu konania zhodne. Výsluchy boli vykonané v prvom prípade v prítomnosti Mgr. Slávky Jašekovej, psychologičky, ktorá následne vypracovala aj znalecký posudok a v druhom prípade za prítomnosti Mgr. Natálie Vaňovej z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Martin, v súlade s ust. § 135 Tr. por. Obidva výsluchy sú zaznamenané obrazovým a zvukovým záznamom a obžalovaný P. K. bol 08. 08. 2012 upovedomený o výsluchu maloletej poškodenej C. F.. Súd z týchto všetkých vyššie uvedených dôvodov zhodnotil výpoveď maloletej poškodenej ako dôveryhodnú, lebo vypovedala zhodne v celom priebehu trestného konania.

Znalkyňa Mgr. Slávka Jašková, znalec z odboru psychológia, odvetvie klinická psychológia detí a klinická psychológia dospelých v záveroch svojho znaleckého skúmania uviedla, že maloletá poškodená v čase, kedy malo dôjsť k páchanu trestného činu bola nezrelá a pravdepodobne sociálne naivnejšia, ako v čase znaleckého skúmania. Pravdepodobne nedokázala do dôsledkov vyhodnotiť situáciu, čo je pochopiteľné vzhľadom na vek svedkyne v čase stíhaného skutku. Do istej miery mohla v tom čase zohrávať úlohu aj snaha zapadnúť do partie, nebyť „trápna“. Uvedené tendencie sa u osobnosti svedkyne v čase znaleckého skúmania už neobjavovali, práve naopak zvýraznená bola nedôvera voči okoliu a snaha o izoláciu. S vysokou pravdepodobnosťou, hlavne v dôsledku trestného činu, svedkyňa menej

dôveruje okoliu a vníma okolie ako menej priateľské miesto. Má problémy integrovať zážitok z trestného činu do svojho sebaobrazu, čo narúša jej prispôsobenie a zvyšuje jej celkovú labilitu. V prežívaní sú vo zvýšenej miere zastúpené nezvládnuté emócie a zvýšený pocit vnútorného napätia, s ktorým si maloletá svedkyňa nedokáže primerane poradiť. Pamäťové a rozumové schopnosti C. F. sú pre ňu primeraným predpokladom pre správne vnímanie, uchovávanie a následnú reprodukciu prežívaných udalostí. Psychologickým vyšetrením neboli preukázané také črty alebo vlastnosti osobnosti, alebo kvalitatívne poruchy myslenia, ktoré by jej pamäťové schopnosti oslabovali a neboli zistené prejavy konfabulácie, sugestibility alebo tendencie k fantazijnému spracovaniu skutočnosti. Psychologickým vyšetrením boli preukázané známky psychickej traumatizácie, ktorá je v príčinnej súvislosti s konaním obžalovaného a maloletého R. B.. Psychická traumatizácia je momentálne prítomná v strednej ťažkej miere, v minulosti bola vyjadrená výraznejšie. Psychické následky pretrvávajú formou negatívneho reaktívneho stavu, pričom v prežívaní maloletej svedkyne sú výrazne prítomné pocity hanby, viny, poníženia, sklamania a menejcennosti. Svedkyňa má sklon uzatvárať sa do seba. Myslí si, že je nik nemôže porozumieť a pomôcť, dostáva sa do sociálnej izolácie. Ako dôsledok pocitov nepochopenia a nahromadenia intrapsychickej tenzie a celkového negatívneho prežívania, s ktorým si nedokáže primerane poradiť sa u svedkyne začali objavovať autoakuačné prejavy a sebadeštruktívne tendencie v správaní (rezanie sa). To, že vyrovnanie sa s trestným činom presahovalo zdroje a možnosti svedkyne potvrdzuje aj skutočnosť, že musela vyhľadať pomoc odborníkov ešte predtým, ako sa celý trestný čin začal vyšetrovať. Je vysoko pravdepodobné, že trestný čin prispel k zvýšene negatívne postoju voči okoliu a k nedôvere voči ľuďom. Znalčka na záver znaleckého skúmania uviedla, že vynútený a nedobrovoľný sex bez intimity môže človeka na dlhú dobu psychicky poškodiť. Hĺbka traumatizácie pritom nemusí zodpovedať forme a mechanizmu sexuálneho násillia, rozhodujúce je nakoľko bola prelomená intímna sféra a kľúčové kognitívne mapy - teda vnútorný svet, predstavy o svete a o sebe. V prípade maloletej svedkyne sa javí byť v dôsledku trestného činu vo výraznej miere narušená práve predstava o sebe a svete a o jeho fungovaní. Takéto narušenie môže viesť k disharmonickému vývinu a rozvoju rôznych psychosomatických, alebo vzťahových ťažkostí a podstatne oslabovať schopnosť adekvátneho prispôsobenia a spracovávania negatívnych zážitkov a emócií. Znalčka aj po vypracovaní znaleckého posudku bola oboznámená s ďalšími vykonanými dôkazmi, aj s lekáarskymi správami MUDr. Milana Spítka, detského psychiatra, pričom vypovedala, že trvá na znaleckých záveroch. Zopakovala, že u poškodenej C. F. je zachovaná všeobecná aj špecifická vierohodnosť. Uvedený znalecký posudok a výpoveď znalčky vo významnej miere podporuje dôveryhodnosť a pravdivosť výpovede poškodenej maloletej C. F.. K tomu treba podotknúť, že znalčka bola prítomná pri výsluchu maloletej poškodenej a kládla jej v súvislosti so stíhaným skutkom aj otázky.

V súlade s výpoveďou svedkyne poškodenej a znaleckým posudkom z odboru psychológie sú aj lekáarske správy, ktoré súdu predložila matka poškodenej podľa ktorých bolo v roku 2011 u poškodenej zaznamenané porezanie predlaktia ľavej ruky. Psychiatrickým vyšetrením bolo zistené, že je emočne labilná, senzitivná a ide o reaktivitu na stresujúce podnety. Podľa lekáarskej správy z 07. 02. 2012 sa mal s poškodenou skontaktovať agresor, ktorý ju znásillnil pred jeden a pol rokom, dostala paniku, okamžite vypla počítač a nebola schopná ísť do školy. Volala matke do práce, plakala a bola z toho celkom hotová. Objektívne bola zaznamenaná reaktivácia ťažkého psychotraumatického zážitku, plačlivosť, pocity ohrozenia a skluslá nálada.

Svedkyňa poškodená Y. F. vypovedala, že niekedy v roku 2011, bol to piatok, prišla dcéra domov okolo 18-tej až 19-tej hodiny. Keď vošla do bytu, videla na zemi trávu. Pýtala sa, čo sa jej stalo. Dcéra povedala, že nič, ale bolo jej všetko divné, pretože v kúpeľni aj doma bol neporiadok. Neskôr vyšlo najavo, čo sa stalo C. kamarátke M. R.. Keď mala ísť jej dcéra vypovedať, tak nešla ani do školy. Po určitom čase sa dcéry opýtala, či by ju neobjednala k psychologičke, pretože sa chce vyrozprávať. Všetko maskovala tým, že sa jej zdá, že má vyrážky a posmieávajú sa jej v škole. Nechcela, aby s ňou išla ku psychologičke. Neskôr sa dozvedela, že jej kamarátku M. R. znásillnili a že jej dcére sa stalo niečo podobné. C. sa s ňou o tom nechcela rozprávať, iba jej povedala, že to bolo niekde na cintoríne asi deň po tom, ako sa to stalo M. R.D. (podľa rozsudku Okresného súdu Martin z 26. 04. 2012, sp. zn. 3T/65/2012 R. bola znásillnená v júni 2011). Povedala jej, že sa s nimi stretla v Martine v časti Jahodníkoch a išli spolu na cintorín. Boli traja, jeden z nich odišiel a potom zostali len dvaja. Pýtala sa jej, či to nebolo náhodou vtedy, keď bola doma porozhadzovaná tráva. Dcéra jej prisvedčila. Dcéra vec nechcela vôbec riešiť, hovoriť a vypovedať na polícii. Po určitom čase si všimla na jej ruke obväz na zápästí. Nechcela s ňou o tom hovoriť, potom jej zatelefonovala psychologička a dozvedela sa, že C. ma sklony k sebapoškodzovaniu a odporučila ju k psychiatrovi. Nakoniec sa C. priznala, že mala nedobrovoľný pohlavný styk s jedným

z tých chlapcov. Konaním bola dcére spôsobená psychická ujma. Bála sa ju nechať osamote. Z týchto dôvodov navrhla, aby súd uložil povinnosť obžalovanému nahradiť spôsobenú škodu vo výške 3 000 €. Otec poškodenej na začiatku hlavného pojednávania túto finančnú čiastku navýšil na 16 600 € a navrhol, aby súd obžalovanému uložil povinnosť nahradiť škodu.

Svedok F. F., otec maloletej poškodenej vypovedal, že sa dozvedel od polície, ktorá riešila vec poškodenej M. R., že jeho dcéra mala byť znásilnená. Dcéra o tom nechcela nič hovoriť. Potvrdil však, že ju zvalili na zem B. a K.. Jeden z nich si sadol dcére na nohy, druhý jej držal ruky. Obžalovaný sa jej snažil rozopnúť opasok, stiahol jej rifle až na členky. Potom jej K. mal držať ruky, R. B. ju „prstovať“, po chvíli sa vymenili a vtedy mal K. vniknúť do dcéry pohlavným údom. Dcéra po tejto udalosti musela utrpieť psychickú traumu, pretože sa zmenilo jej správanie a došlo aj k sebapoškodzovaniu. S odstupom času je lepšie, pomohol jej psychológ, ktorého navštevuje.

Súd dospel k záveru, že vykonané dôkazy usvedčujúce obžalovaného zo spáchania násilného konania sú vo vzájomnom súlade, korešpondujú spolu a dopĺňajú sa. Výpoveď maloletej poškodenej je v celom priebehu konania zhodná, súladná so závermi znaleckého skúmania, znalkyňa bola pri jej výsluchu a kládla jej otázky a výpoveď maloletej je zhodná i s výpoveďami rodičov i lekáorskými správami. Súd preto tieto dôkazy vyhodnotil ako dôveryhodné a spôsobilé usvedčiť obžalovaného zo spáchania násilných skutkov voči maloletej poškodenej C. F..

Svedok mladistvý R. B. vypovedal, že s C. F. išli na cintorín spolu so P. K. a možno aj s U. U.. So P. K. chceli C. F. vyzliecť. C. sedela, chceli jej vyzliecť gate, no ona si ich držala. Nechcela si ich dať dole. Gate jej dali trochu nižšie, hovorila mu, že ju má nechať, ale nevie čo tým myslela. Dal jej dole nohavičky aj s nohavicami. P. K. nič nerobil iba tam stál, s C. F. nemal pohlavný styk. Svedok priznal, že mal ruku v C. nohavičiaci. Mal vedomosť o tom, že C. mala vtedy 14 rokov, pretože mu to sama hovorila.

Súd výpoveď maloletého R. B. zhodnotil ako nedôveryhodnú, pretože je rozporná tak s výpoveďou obžalovaného P. K. ako aj s výpoveďou poškodenej C. F.. Svedok, ktorý bol priamo na mieste činu vypovedal rozdielne s obžalovaným, ktorý na hlavnom pojednávaní vypovedal, že určite medzi osobami, ktoré boli na cintoríne nedošlo k žiadnemu násilnému konaniu. Svedok R. B. naopak vypovedal o násilnom konaní voči poškodenej, popieral však pohlavný styk P. K. s poškodenou. Vzhľadom na rozpory vo výpovediach R. B. a obžalovaného P. K., ako aj vzhľadom na samotné rozpory vo výpovedi obžalovaného v priebehu celého trestného konania súd zhodnotil tieto dve výpovede ako nedôveryhodné a účelové.

Ďalší prítomný svedok na mieste činu U. U. vypovedal, že spolu so P. K., R. B. a C. išli k cintorínu na Ľadovni, po chvíli však odišiel do posilňovne. Na druhý deň mu R. B. hovoril, že na tom cintoríne sa začali smiať, C. položili na zem, P. K. ju držal a R. k jej stiahol nohavice. R. B. mu tiež hovoril, že jej dali dole nohavičky. Bránila sa. Potom sa R. pokúšal vniknúť do jej pohlavného orgánu prstami ale nevie, či sa mu to podarilo, lebo kopala. Potom mu s tým P. K. pomohol. R. B. mu však nepovedal, že by mal P. K. s C. F. pohlavný styk. Tiež povedal, že R. B. mu hovoril, že C. povedala R., že za týždeň alebo dva môže prísť k nej, že sa chce s ním vyspať. Všetci vedeli, že C. F. má 14 rokov. C. mu asi po týždni napísala na facebook, že ich chce jej otec udať. Povedal jej, že či to nechce stiahnuť ale vzápätí, že by to bola chyba, že tak by sa nemalo s dievčaťom zaobchádzať. Výpoveď U. U. nepriamo dosvedčuje, že obžalovaný a R. B. sa voči poškodenej dopustili násilného konania. Výpoveď U. U. je však rozporná s výpoveďou R. B. aj obžalovaného P. K. a preto súd aj túto výpoveď vyhodnotil ako nedôveryhodnú.

Svedkyňa M. R. vo výpovedi potvrdila, že jej C. F. hovorila, že P. K. a R. B. ju začali na cintoríne na Ľadovni vyzliekať, obchytávali ju. Zdôverila sa jej asi na tretí deň po tejto udalosti. C. F. jej však nepovedala, že mala mať so P. F. K. pohlavný styk.

Podľa vyšetrenia C. F. z 04. 05. 2012, gynekologický nález svedčí pre rozrušenie panenskej blany, ale pre značný časový odstup nie je možné zaistiť adekvátne biologické stopy.

Vyhodnotením obrany obžalovaného súd dospel k záveru, že je rozporná sama o sebe, pretože obžalovaný vypovedal rozdielne v prípravnom konaní a na hlavnom pojednávaní. Rozpory zrozumiteľne vysvetliť nevedel. Jeho výpoveď je rozporná s výpoveďou svedkov R. B. a U. U., ako aj so znaleckým skúmaním z odboru psychológie. B. i U., na rozdiel obžalovaného vypovedali o určitom násilnom konaní

voči poškodenej na mieste činu. Súd preto obrane obžalovaného neuveril a považoval ju iba za účelovú v snahe zbaviť sa trestnoprávnej zodpovednosti.

V neprospech obžalovaného vyznieva aj správa P. Š. S. A. z 07. 06. 2012 podľa ktorej bol P. K. zo štúdia vylúčený na základe hrubého porušenia školského poriadku. Prospech mal priemerný až podpriemerný, správanie nevhodné. Školskej práci sa snažil vyhýbať, často mal absencie. Mal drzé a arogantné správanie, neplnil si školské povinnosti. Podľa správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Martin, odboru sociálnych vecí a rodiny z 23. 08. 2012 P. K. bol vo februári 2013 vylúčený zo štúdia na P. P. Š. F. A., pretože pod vplyvom alkoholu vulgárne oslovoval riaditeľa. Po odchode zo školy sa mu podarilo zamestnať vo firme A. C. a.s., ale v skúšobnej dobe ho prepustili z dôvodu absencií.

Podľa znaleckého skúmania z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria (liečba alkoholizmu a toxikománie), gerontopsychiatria (sexuológia) nebola u obžalovaného zistená žiadna sexuálna úchylka. Obžalovaný je normálne heterosexuálne orientovaný a jeho správanie v čase spáchania sledovaného trestného činu nebolo chorobne motivované. Za predpokladu, že sa uvedený skutok stal, motivácia konania obžalovaného bola pravdepodobne sexuálne pudová. V čase sledovaného skutku sa teda jednalo o sociálne nekomfortné sexuálne správanie, ktoré nebolo chorobne motivované. So sexuologického hľadiska pobyt obžalovaného na slobode nie je nebezpečný. Podľa odborného vyjadrenia MUDr. Eriky Fedákovej, psychiatričky z Martina obžalovaný netrpí psychickou poruchou, ktorá by ovplyvňovala jeho psychické schopnosti a uvedomuje si dôsledky svojho konania. V ambulancii bol evidovaný iba pre poruchy správania.

Súd konanie obžalovaného kvalifikoval ako zločin sexuálneho násillia podľa § 200 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák. za použitia § 139 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. a zločin znásillnenia podľa § 199 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák. za použitia § 139 ods. 1 písm. a/ Tr. zák., pretože obžalovaný fyzickým násillím donútil maloletú poškodenú k iným sexuálnym praktikám a následne donútil maloletú poškodenú aj k súložiu. Obžalovaný čin spáchal na chránenej osobe, pretože poškodená v čase činu nemala ešte osemnásť rokov. Z vykonaného dokazovania je preukázané, že obžalovaný a B. i U. mali vedomosť o veku poškodenej a aj z jej celkového vzhľadu, keďže mala trinásť rokov muselo byť evidentné, že nemá ešte osemnásť rokov. Obžalovaný konal v priamom úmysle tak, ako je to uvedené v § 15 písm. a/ Tr. zák.

P. K. bol uznaný vinným rozhodnutím Obvodného úradu Martin 210/2011 z priestupku proti majetku podľa § 50 ods. 1 zák.č. 372/1990 Z. o priestupkoch za skutok spáchaný 04. 02. 2010, pričom mu bola uložená sankcia pokarhanie. Podľa rozhodnutia o priestupku dňa 04. 02. 2010 v čase okolo 08,45 hod. v priestoroch dielne školy pilníkom vylomil zámok pracovného stola.

Súd pri úvahách o druhu a výmere trestu vychádzal najmä z ustanovení §§ 31, 36, 37, 41, 117 Tr. zák. Ustanovenie § 199 ods. 2 Tr. zák. určuje trestnú sadzbu od 7 do 15 rokov. Obžalovaný je mladistvým páchatelom, preto trestné sadzby sa u neho znižujú na polovicu s tým, že horná hranica zníženej trestnej sadzby nesmie prevyšovať 7 rokov a dolná hranica zníženej trestnej sadzby 2 roky. Súd preto ukladal obžalovanému trest odňatia slobody v trestnej sadzbe od 2 do 7 rokov. Súd pri ukladaní trestu prihliadol na to, že ho ukladal obžalovanému mladistvému za dva zločiny (sexuálneho násillia a znásillnenia), preto prihliadol na prítiažujúcu okolnosť a to spáchanie dvoch zločinov (§ 37 písm. h/ Tr. zák.). Obžalovaný P. K. sa dopustil zločinov ako mladistvý, v odpise z registra trestov nemá žiadny záznam a nebolo preukázané, že by bolo stíhaný v iných trestných veciach. V minulosti sa dopustil iba menej závažnejšieho priestupku. Na rozdiel od predchádzajúceho rozsudku súd uznal obžalovaného za vinného iba z jedného skutku, a preto po zhodnotení všetkých týchto okolností, ako aj osoby obžalovaného dospel k záveru, že obžalovanému bude na jeho prevýchovu ako mladistvému páchatelovi postačovať uloženie úhrnného trestu odňatia slobody vo výmere 3 roky s podmieneným odkladom a probačným dohľadom vo výmere 2 roky, pričom mu uložil povinnosť spočívajúcu v príkaze nepribližovať sa k poškodenej C. F. na vzdialenosť menšiu ako 5 metrov a nezdržiavať sa v blízkosti obydľia poškodenej. Obžalovaný má teda možnosť ďalším svojim správaním v skúšobnej dobe preukázať, že na jeho prevýchovu bude postačovať uloženie takéhoto trestu s probačným dohľadom. V prípade, že by sa v skúšobnej dobe obžalovaný dopustil ďalšieho protiprávneho konania, alebo by porušoval uloženú povinnosť, súd by mohol rozhodnúť o nariadení výkonu trestu odňatia slobody vo výmere 3 roky. Súd je však presvedčený, že uložený trest odňatia slobody bude pre obžalovaného dostatočným ponaučením k tomu, aby sa už nedopúšľal obdobnej, ani inej trestnej činnosti.

Zákonní zástupcovia poškodenej v priebehu súdneho konania nakoniec upravili nárok a navrhli, aby súd v odsudzujúcom rozsudku uložil obžalovanému povinnosť nahradiť poškodenej škodu za nemajetkovú ujmu 3 520,- €, zodpovedajúcu desaťnásobku výšky životného minima (č. I. 199,240,247 spisu). Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že obžalovaný konaním naplnil skutkovú podstatu zločinov sexuálneho násillia podľa § 200 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák., za použitia § 139 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. a zločinu znásillnenia podľa § 199 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák., za použitia § 139 ods. 1 písm. a/ Tr. zák.. Obžalovaný tak neoprávnene zasialhol do práva maloletej poškodenej na ochranu osobnosti, konkrétne do práva na nedotknuteľnosť jej osoby, osobnej slobody, zachovania ľudskej dôstojnosti, osobnej cti ako jedného z čiastkových osobnostných práv fyzickej osoby, ktorému poskytuje ochranu ustanovenie § 11 Občianskeho zákonníka. V posudzovanom prípade je tento zásah predstavovaný psychickou traumou maloletej poškodenej, pričom zásah je významný a hlboký. Súd k týmto záverom dospel najmä po zhodnotení výpovedí zákonných zástupcov poškodenej, znalkyne z odboru psychológia a lekárskech správ. Svedok F. F. na hlavnom pojednávaní vypovedal, že dcéra sa pred kritickou udalosťou správala normálne, mala kamarátov bola spoločenská, komunikatívna, veselá a plná optimizmu. Po kritickom čase sa jej správanie zmenilo, začala byť utiahnutá, vyhľadávala samotu a došlo k sebapoškodzovaniu, ktoré pred rodičmi zapierala. Dcéra sa neskôr zdôverila psychologičke, ktorá ju liečila a predpisovala lieky. Sebapoškodzovanie dcéry zistené lekármi títo dali do súvisu s násillným konaním obžalovaného. Uviedol, že dcéra trpí postraumatickým stresom. Myslí si, že stav jeho dcéry sa postupne zlepšuje, pokiaľ na vec nemyslí. V prípade, že jej príde oznámenie zo súdu, tak vidí okamžitú zmenu v jej správaní - je v strese, utiahne do seba, je smutná a vyhľadáva samotu. Psychiater tiež neodporučil výsluch jeho dcéry na súde. Svedkyňa Y. F. vypovedala, že dcéra doposial navštevuje detského psychiatra MUDr. Spitku, ktorý jej predpisuje lieky. K psychiatrovi išli na odporúčanie psychológa. Dcéra má depresie prejavujúce sa plačom, niekedy iba leží a nie je schopná ísť do školy. Musí stále užívať lieky Fevarin na liečbu depresie. Od tohto incidentu sa správanie dcéry zmenilo, bojí sa dotykov i obžalovaného. Sebapoškodzovanie dcéry odhalila psychologička, ktorá ju poslala k psychiatrovi. V roku 2011 sa dcéra utiahla, začala čítať knihy, aby preklenula to najhoršie obdobie, keď mala ťažké psychické stavy. Znalkyňa Mgr. Slávka Jašeková po oboznámení sa i s doplnením dokazovania pred súdom vypovedala, že pri vyšetrení zistila problémy poškodenej kontaktovať sa s ľuďmi a tendenciu k sociálnej izolácii. Násillný skutok prehlibil u nej negatívny pocit zo seba. Sebapoškodzovanie C. F. bolo objektivizované psychiatrickými lekárskech správami a poškodená jej o tom aj sama rozprávala. Poškodená sa sebapoškodzovala kvôli tomu, aby znížila pocit vnútorného napätia, ktoré sa nahromadilo z prežitej udalosti, lebo ho nevedela zvládnuť. Tým sexuálnym násillím došlo k poškodeniu jej pohľadu na seba, na svet, na bezpečné fungovanie vzťahov s inými ľuďmi. Po tejto udalosti sa jej predchádzajúci život výrazne zmenil, pretože začala byť viac nespokojná so sebou, stala sa utiahnutejšou, mala sklon k sociálnej izolácii a možno to narušilo jej ochotu kontaktovať sa s inými ľuďmi a dôverovať okoliu. Poškodená mala pocit, že nikto nerozumie tomu, čo prežíva. Udalosť poznačila jej vzťahy s rovesníkmi práve izoláciou, pretože predtým sa snažila byť viac v kontakte s inými, v čase znaleckého skúmania dávala prednosť čítaniu kníh a samote. Pri vyšetrení hovorila, že nechce mať nič s chlapcami kvôli tomuto zážitku. Poškodená stále užíva lieky, ktoré znižujú stav úzkosti a napätia. V čase vyšetrenia bola stále prítomná stredne ťažká psychická traumatizácia, ktorá je spojená s udalosťou v tejto trestnej veci. K budúcnosti poškodenej sa presne vyjadriť nedá, ale všetko závisí od jej dozrievania, emočnej podpory okolia a ďalší zážitkov poškodenej v tejto oblasti, najmä či budú pozitívne. MUDr. Spitka, psychiater sa vyjadril, že u poškodenej ide o reaktiváciu ťažkého psychotraumatického zážitku a podľa jeho poslednej písomnej správy z 16. 01. 2015 je C. F. v dispensárnej starostlivosti jeho pedopsychiatrickej ambulancie od 02. 12. 2011 pre emočné poruchy s depresívnou symptomatikou a sebaublžovaním. V decembri 2012 došlo k dekompenzácii jej psychického stavu potom, ako sa s ňou skontaktoval agresor násillného činu. Menovaná bola naposledy na kontrole 20. 06. 2014 a vtedy brala antidepresívnu liečbu. Súd pri rozhodovaní o náhrade škody teda vychádzal z vyššie uvedených konkrétnych skutočností preukázaných vykonanými dôkazmi, ktoré objektívne preukazujú spôsobenú traumou poškodenej násillným konaním obžalovaného. Súd z týchto všetkých vyššie uvedených dôvodov považoval za primerané priznať poškodenej finančné zadostučinenie, pričom pri stanovení jeho výšky postupoval podľa zák. č. 215/2006 Z. z. o odškodňovaní osôb poškodených násillnými trestnými činmi v platnom znení, ktorý v ust. § 5 ods. 1 určuje, že poškodený trestným činom znásillnenia, sexuálneho násillia alebo sexuálneho zneužívania má nárok aj na vyplatenie odškodnenia za spôsobenú morálnu škodu v sume 10-násobku minimálnej mzdy. Aktuálna minimálna mzda v roku 2011 bola 317,- €. Súd preto v tejto výške priznal poškodenej nárok na náhradu škody. Uvedený zákon bol okrem iného prijatý aj preto, aby poškodení v ňom taxatívne vymenovanými trestnými činmi, čo sa týka ich uplatňovaných nárokov na náhradu škody, nemuseli byť opätovne traumatizovaní výsluchmi v

trestnom resp. občianskom súdnom konaní, pretože nárok na odškodnenie za spôsobenú morálnu ujmu páchatelom im prináleží priamo zo zákona. Zákonní zástupcovia si uplatňovali nárok na náhradu škody vo výške 3 520,- €, čo je nárok podľa výšky životného minima od 01. 01. 2014. Skutok sa stal však v roku 2011, preto súd so zvyškom nároku poškodenú v zastúpení jej zákonnými zástupcami odkázal na občianske súdne konanie.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré možno podať na Okresnom súde v Martine do 15 dní od oznámenia rozsudku. Odvolanie má odkladný účinek (§ 306/2).

Odvolanie môžu podať:

- prokurátor pre nesprávnosť ktoréhokoľvek výroku (§ 307/1a) a to v neprospech i v prospech obžalovaného (§ 308/1,2). V prospech obžalovaného môže podať odvolanie aj proti vôli obžalovaného (§ 308/2)
- obžalovaný pre nesprávnosť výroku, ktorý sa ho priamo týka (§ 307/1b) a to len vo svoj prospech (§ 308/2)
- príbuzný obžalovaného v priamom rade, jeho súrodenci, osvojiteľ, osvojenec, manžel a druh (pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka obžalovaného), a to len v jeho prospech (§ 308/2)
- zákonný zástupca obž., opatrovník obž. a obhajca obžalovaného pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka obžalovaného, a to len v jeho prospech. Ak je obž. pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo ak je jeho spôsobilosť na právne úkony obmedzená, môžu podať odvolanie v prospech obž. i proti jeho vôli (§ 308/2)
- štátny orgán starostlivosti o mládež pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka mladistvého obžalovaného a to len v jeho prospech a to aj proti jeho vôli (§ 345/1)
- poškodený, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody, pre nesprávnosť výroku o náhrade škody (§ 307/1c), a to v neprospech obžalovaného (§ 308/1). Ak je poškodeným právnická osoba, odvolanie môže podať len osoba oprávnená konať za právnickú osobu (§ 68)
- zúčastnená osoba pre nesprávnosť výroku o zhabaní veci (§ 307/1d), (§ 45/1)

Osoby oprávnené podať odvolanie proti niektorému výroku rozsudku môžu ho napadnúť aj preto, že taký výrok nebol urobený, ako aj pre porušenie ustanovení o konaní, ktoré predchádzalo rozsudku, ak toto porušenie mohlo spôsobiť, že výrok je nesprávny alebo že chýba.